

AINE: GEOGRAAFIA**Klass: 9. Klass****Aine maht 2 tundi**

Teemad (alateemad) ning õpitulemused	Taotletavad pädevused (aine- ja olulisemad üldpädevused-, kooli õppekava rõhuasetused) MILLISEID PÄDEVUSI ARENDATAKSE (ALA)TEEMA KÄSITLEMISEL?	Läbivad teemad MILLISED LÄBIVAD TEEMAD KUULUVAD (ALA)TEEMA JUURDE? (lühidalt lahti kirjutada või tuua märksõnad, kuidas käsitletakse)	Lõiming ja koostöö, õppekava läbimist (pädevuste arengut) toetavad tegevused MILLISEID TEGEVUSI TEHAKSE? (ainesisesed ja aineülesed projektid ja aineülene koostöö, teemapäevad, huvitegevusega seotud üritused jms)
TEEMA: EUROOPA JA EESTI LOODUSGEOGRAAFIA ASEND, PINNAMOOD JA GEOLOOGIA Õpitulemused: 1)iseloostab etteantud Euroopa riigi, sh Eesti geograafilist asendit; 2)iseloostab ja võrdleb kaardi järgi etteantud piirkonna, sh Eesti pinnavorme ja pinnamoodi; 3)seostab Euroopa suuremaid pinnavorme geoloogilise ehitusega; 4)iseloostab jooniste, temaatiliste kaartide ning geokronoloogilise skaala järgi Eesti geoloogilist ehitust; 5)iseloostab kaardi järgi maavarade paiknemist Euroopas, sh Eestis; 6)iseloostab mandrijää tegevust pinnamoe kujundajana Euroopas, sh Eestis; 7)nimetab ning leiab Euroopa ja Eesti kaardil mäestikud, kõrgustikud, kõrgemad tipud, tasandikud: lauskmaad, lavamaad, madalikud, alamikud.			

<p>Alateemad:</p> <p>Piirkonna geograafilise asendi kirjeldamine Eesti asend, suurus ja piirid Euroopa pinnamood ja geoloogiline ehitus Eesti pinnamood Jääaja mõju Euroopa ja Eesti pinnamoele Eesti geoloogiline ehitus ja maavarad</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid.</p> <p>Enesemääratluspädevus: lahendada suhtlemisprobleeme</p> <p>Õpipädevus: analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi</p> <p>Suhtluspädevus: kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: teadus, teadlane, geoloog, geograaf.</p> <p>Tervis ja ohutus: vulkaanilised ja maavärinaohtlikud piirkonnad, inimtegevus ja liiklus tasastel ning mägistel aladel.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: maavarad kui taastumatud loodusvarad, nende kasutamise kaasnevad keskkonnaprobleemid.</p> <p>Kultuuriline identiteet: kultuuriline mitmekesisus, tolerants.</p> <p>Teabekeskkond: info otsimine kaartidelt ja selle kasutamine kirjelduse koostamisel; info leidmine, teadmiste ja oskuste kasutamine ülesannete lahendamisel.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: interaktiivsete allikate kasutamine.</p>	<p>Ajalugu ja ühiskonnaõpetus: poliitiline kaart, selle kujunemine.</p> <p>Matemaatika: mõõtkava, ühikud, koordinaadid; absoluutne ja suhteline kõrgus, ühikud; graafikud, ristprofiil, profiiljoon.</p> <p>Füüsika: Maa siseenergia; temperatuur, aine olekud, raskusjõud, settimine, kivistumine, kristalliseerumine.</p> <p>Keemia: aineringe, alused, lahustumine.</p> <p>Keeleõpetus: kohanimed, kirjeldamine; sõnavara, seostamine, võrdlemine, väitlemine</p>
--	--	--	---

	<p>Ettevõtlikkuspädevus: seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia</p> <p>Digipädevus: leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel.</p>		
<p>TEEMA EUROOPA JA EESTI KLIIMA</p> <p>Õpitulemused:</p> <p>1) iseloomustab Euroopa, sh Eesti kliima regionaalseid erinevusi ja selgitab kliimat kujundavate tegurite mõju etteantud koha kliimale;</p> <p>2) iseloomustab ilmakaardi järgi etteantud koha ilma (õhurõhk, kõrg- või madalrõhuala, soe ja külm front, sademed, tuuled);</p> <p>3) mõistab kliimamuutuste uurimise tähtsust ja toob näiteid tänapäevaste uurimisvõimaluste kohta;</p> <p>4) toob näiteid kliimamuutuste võimalike tagajärgede kohta.</p>			
<p>Alateemad:</p> <p>Ilm ja ilma iseloomustavad näitajad Euroopa kliima ja kliimat kujundavate tegurid</p> <p>Eesti kliima ja kliimat kujundavad tegurid</p> <p>Õhumassid, tsüklon, antitsüklon ja kaasnev ilm</p> <p>Ilmakaart</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega,</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: austada erinevate keskkondade reegleid;</p> <p>Enesemääratluspädevus: käituda ohutult ja järgida</p>	<p>Tervis ja ohutus: ohtlikud ilmastikunähtused.</p> <p>Teabekeskkond: kaardilt ja graafikutelt info otsimine ja kasutamine kirjelduse koostamisel, ülesannete lahendamise.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: interaktiivsete allikate</p>	<p>Matemaatika: ühikud, graafikud; , keskmine temperatuur, temperatuuriamplituud.</p> <p>Füüsika: õhutemperatuur, õhurõhk, tuul, õhuniiskus, Celsiuse skaala, sademed.</p> <p>Arvutiõpetus: interaktiivsed ilmakaardid.</p> <p>Keeleõpetus: sõnavara,</p>

	<p>tervislikke eluviise;</p> <p>Õpipädevus: hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet</p> <p>Suhtluspädevus: osata oma seisukohti esitada ja põhjendada</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus: näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, suutlikkus ideid luua ja ellu viia</p> <p>Digipädevus: kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid</p>	kasutamine.	kirjeldamine, arutlemine;
<p>TEEMA: EUROOPA JA EESTI VEESTIK</p>			

Õpitulemused:

- 1) iseloomustab Läänemere eripära ja keskkonnaprobleeme ning toob näiteid nende lahendamise võimaluste kohta;
- 2) kirjeldab ja võrdleb eriilmelisi Läänemere rannikulõike: pank-, laid- ja skäärrannikut;
- 3) selgitab põhjavee kujunemist ja liikumist, põhjavee kasutamist kodukohas ning põhjaveega seotud probleeme Eestis;
- 4) teab soode levikut Euroopas, sh Eestis, ning selgitab soode ökoloogilist ja majanduslikku tähtsust;
- 5) iseloomustab Euroopa, sh Eesti rannajoont ja veestikku, nimetab ning näitab Euroopa ja Eesti kaardil suuremaid lahtesid, väinu, saari, poolsaari, järvi ja jõgesid.

Alateemad:

Läänemere eripära.
Läänemere rannikud
Sood
Põhjavesi

Kultuuri- ja väärtuspädevus:

teadvustada oma
väärtushinnanguid
Sotsiaalne ja kodanikupädevus: teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid
Enesemääratluspädevus: käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise (veeohutus)
Õpipädevus: seostada omandatud teadmisi varemõpituga
Suhtluspädevus: suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes,

Tervis ja ohutus: sinivetikad rannikumeres; ohud rannikul; liikumine rabas; põhjavee reostumine.

Keskkond ja jätkusuutlik areng: reostusallikad, keskkonnaprobleemid ja Läänemere kaitse; soode ökoloogiline tähtsus, turvas kui aeglaselt taastuv loodusvara; põhjavesi kui taastuv loodusvara, veevarude kasutamine ja kaitse.
Teabekeskkond: kaartidelt info otsimine ja kasutamine kirjelduse koostamisel.
Tehnoloogia ja innovatsioon: interaktiivsete

Keemia: lahused, soolsus, riimvesi, reostus; aineringe, PH määramine lahustumine, vee karedus, happelisus, reostus.

Füüsika: vee olekud, vee liikumine, raskusjõud; vee imbumine, liikumine, sademed, aurumine.
Bioloogia: elukeskkond, liigiline koosseis; soode ökoloogiline tähtsus, elukeskkond.
Ajalugu: Läänemereäärsed riigid ja rahvad.
Keeleõpetus: sõnavara, kirjeldamine, seostamine, analüüs.

	<p>arvestades olukordi.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus: näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele.</p> <p>Digipädevus: kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid</p>	<p>teabeallikate kasutamine.</p>	
--	--	----------------------------------	--

TEEMA: EUROOPA JA EESTI RAHVASTIK

Õpitulemused:

- 1) leiab teabeallikatest infot riikide rahvastiku kohta, toob näiteid rahvastiku uurimise ja selle tähtsuse kohta;
- 2) analüüsib teabeallikate järgi Euroopa või mõne piirkonna, sh Eesti rahvaarvu, selle muutumist;
- 3) iseloomustab ja analüüsib teabeallikate, sh rahvastikupüramiidi järgi etteantud riigi, sh Eesti rahvastikku ja selle muutumist;
- 4) toob näiteid rahvastiku vananemisega kaasnevatest probleemidest Euroopas, sh Eestis, ning nende lahendamise võimaluste kohta;
- 5) selgitab rännete põhjusi, toob konkreetseid näiteid Eestist ja mujalt Euroopast;
- 6) iseloomustab Eesti rahvuslikku koosseisu ning toob näiteid Euroopa kultuurilise mitmekesisuse kohta.

<p>Alateemad:</p> <p>Euroopa ja Eesti rahvaarv ja selle muutumine</p> <p>Loomulik iive</p> <p>Rahvastiku soolis-vanuseline koosseis.</p> <p>Rahvastiku vananemine</p> <p>Ränne e migratsioon</p> <p>Eesti rahvastiku rahvuslik koosseis</p> <p>Euroopa rahvuslik mitmekesisus</p> <p>Maakonna/koduvalla/ kodulinna rahvastik</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel</p> <p>Enesemääratluspädevus: analüüsida oma käitumist erinevates olukordades</p> <p>Õpipädevus: analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi</p> <p>Suhtluspädevus: ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kultuuriline mitmekesisus, tolerants.</p> <p>Teabekeskkond: infoportaalidest, graafikute ja diagrammide info lugemine ja kasutamine seaduspärasuste ning protsesside kirjeldamisel.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: interaktiivsete teabeallikate kasutamine.</p>	<p>Matemaatika: arvandmed, ühikud, protsent, graafikud, diagrammid;, suhtarvud, protsent, promill, absoluutse ja suhtelise iibe arvutamine.</p> <p>Ajalugu ja ühiskonnaõpetus: poliitilised ja majanduslikud sündmused, seadusandlus, sündimust ja suremust mõjutavad tegurid; poliitilised ja majanduslikud sündmused, mis on mõjutanud rahvuslikku koosseisu; rännet mõjutavad tegurid.</p> <p>Keeleõpetus: keelkonnad, keelerühmad, võrdlemine, analüüs.</p>
---	--	--	--

	<p>mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus: suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades</p> <p>Digipädevus: kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades</p>		
<p>TEEMA: EUROOPA JA EESTI ASUSTUS</p> <p>Õpitulemused:</p> <p>1)analüüsib kaardi järgi rahvastiku paiknemist Euroopas, sh Eestis; 2)analüüsib linnade tekke, asukoha ja arengu vahelisi seoseid Euroopa, sh Eesti näitel; 3)nimetab linnastumise põhjusi, toob näiteid linnastumisega kaasnevate probleemide kohta Euroopas, sh Eestis, ja nende lahendamise võimalustest; 4)võrdleb linna ja maa-asulaid ning analüüsib linna- ja maaelu erinevusi; 5)nimetab ja näitab kaardil Euroopa riike ja pealinnu ning Eesti suuremaid linnu.</p>			

<p>Alateemad:</p> <p>Rahvastiku paiknemine Euroopas Euroopa riigid ja poliitiline kaart Rahvastiku paiknemine Eestis Linnastumine Eesti asulad Kodumaakonna asustus ja asulavõrk</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; Sotsiaalne ja kodanikupädevus: aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel Enesemääratluspädevus: analüüsida oma käitumist erinevates olukordades Õpipädevus: kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades Suhtluspädevus: lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt Ettevõtlikkuspädevus: näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele Digipädevus: suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes</p>	<p>Teabekeskond: infoportaalist, kaartidelt info leidmine ja kasutamine seaduspärasuste ja protsesside kirjeldamisel. Tehnoloogia ja innovatsioon: andmeportaalid, interaktiivne mäng.</p>	<p>Matemaatika: rahvastiku tiheduse arvutamine. Ajalugu ja ühiskonnaõpetus: asustuse kujunemine, riik, riigipiir, ajaloosündmused; linnade kujunemine ja vanimad linnad; hansalinnad, haldusjaotus ja –üksused. Keeleõpetus: nimede õigekiri kirjeldamine, analüüs. Bioloogia: keskkonnaprobleemid linnades.</p>
--	--	---	---

TEEMA: EUROOPA JA EESTI MAJANDUS

Õpitulemused:

- 1)analüüsib loodusressursside, tööjõu, kapitali ja turgude mõju Eesti majandusele ning toob näiteid majanduse spetsialiseerumise kohta;
- 2)rühmitab majandustegevused esmasektori, tööstuse ja teeninduse vahel;
- 3)selgitab energiamajanduse tähtsust, toob näiteid energiaallikate ja energiatootmise mõju kohta keskkonnale;
- 4)analüüsib soojus-, tuuma- ja hüdroelektrijaama või tuulepargi kasutamise eeliseid ja puudusi elektrienergia tootmisel;
- 5)analüüsib teabeallikate järgi Eesti energiamajandust, iseloomustab põlevkivi kasutamist energia tootmisel;
- 6)toob näiteid Euroopa, sh Eesti energiaprobleemide kohta;
- 7)teab energia säästmise võimalusi ning väärtustab säästlikku energia tarbimist;
- 8)toob näiteid Euroopa peamiste majanduspiirkondade kohta.

<p>Alateemad:</p> <p>Sissejuhatus majandusgeograafiasse. Majanduse struktuur Eesti majandus-geograafiline asend ja majandusressursid Eesti regionaalne majanduslik areng Energiamaajandus ja energiaallikad Eesti energiamajandus</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: teadvustada oma väärtushinnanguid</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: suutlikkus toimida aktiivse, teadliku, abivalmis ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut</p> <p>Enesemääratluspädevus: suutlikkus mõista ja hinnata iseennast</p> <p>Õpipädevus: planeerida õppimist ja seda plaani järgida</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: elukutse valik ja töövõimalused.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: energia tarbimine ja säästmine, keskkonna-probleemid.</p> <p>Teabekeskkond: infoportaalidest, kaartidelt info leidmine ja kasutamine seaduspärasuste ja protsesside kirjeldamisel.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: andmeportaalid.</p>	<p>Ühiskonnaõpetus, majandusõpetus: majanduse struktuur, tööjõud, tööhõive, kapital.</p> <p>Ajalugu: asustuse areng, ajaloolised sündmused ja perioodid; suhte areng Venemaaga.</p> <p>Füüsika: energialiigid, kasvuhooneefekt.</p> <p>Keemia: õhu koostis ja reostus, happesademed, kasvuhoonegaasid.</p> <p>Matemaatika: graafikute ja diagrammide lugemine; arvandmete analüüs.</p> <p>Bioloogia: keskkonnaprobleemid;</p>
--	--	---	---

	<p>Suhtluspädevus: lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus: näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele</p> <p>Digipädevus: suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes</p>		
--	--	--	--

TEEMA: PÕLLUMAJANDUS JA TOIDUAINETETÖÖSTUS

Õpitulemused:

- 1)toob näiteid taime- ja loomakasvatusharude kohta;
- 2)iseloomustab põllumajanduse arengueeldusi Eestis ja põhjendab spetsialiseerumist;
- 3)iseloomustab mulda kui ressursi;
- 4)toob näiteid eri tüüpi põllumajandusettevõtete kohta Euroopas, sh Eestis;
- 5)toob näiteid kodumaise toidukauba eeliste kohta ja väärtustab Eesti tooteid;
- 6)toob näiteid põllumajandusega seotud keskkonnaprobleemide ja nende lahendamise võimaluste kohta.

<p>Alateemad:</p> <p>Põllumajanduse iseloomustus ja struktuur Põllumajanduse arengutegurid Põllumajanduslikud tootmisettevõtted Toiduainetööstus Põllumajanduse mõju keskkonnale</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust</p> <p>Enesemääratluspädevus: suutlikkus mõista ja hinnata iseennast</p> <p>Õpipädevus: kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades</p> <p>Suhtluspädevus: lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid;</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus: reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: elukutse valik ja töövõimalused.</p> <p>Tervis ja ohutus: tervislik toitumine.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: maa kasutamine, elupaigad, elurikkus, muld kui taastuv loodusvara, mahepõllundus, keskkonnaprobleemid.</p> <p>Teabekeskkond: info otsimine ja kasutamine kirjelduste ja üldistuste koostamisel.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: andmeportaalid.</p>	<p>Ühiskonna- ja majandusõpetus: majanduse struktuur, tööjõud, tööhõive, tööjõu kvaliteet, kapital, EL, riik, pangandus, kindlustus; omandivormid, tootmisvormid; firmad, kapital, turg.</p> <p>Ajalugu: ajaloolised sündmused ja majanduslikud muutused; rahvaste toidutraditsioonid.</p> <p>Inimeseõpetus: tervislik toitumine.</p> <p>Keemia: toidulisandid, väetised, taimekaitsevahendid.</p> <p>Bioloogia: elukooslused, keskkonnakaitse</p>
---	--	---	---

	<p>Digipädevus: kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades</p>		
<p>TEEMA: EUROOPA JA EESTI TEENINDUS</p> <p>Õpitulemused:</p> <p>1)toob näiteid mitmesuguste teenuste kohta;</p> <p>2)iseloomustab ja analüüsib teabeallikate järgi etteantud Euroopa riigi, sh Eesti turismi arengueeldusi ja turismimajandust;</p> <p>3)toob näiteid turismi positiivsete ja negatiivsete mõjude kohta riigi või piirkonna majandus- ja sotsiaalelule ning looduskeskkonnale;</p> <p>4)analüüsib transpordiliikide eeliseid ja puudusi reisijate ja mitmesuguste kaupade veol;</p> <p>5)toob näiteid Euroopa peamiste transpordikoridoride kohta;</p> <p>6)iseloomustab ja analüüsib teabeallikate järgi eri transpordiliikide osa Eesti-sisestes reisijate ja kaupade vedudes;</p> <p>7)toob näiteid transpordiga seotud keskkonnaprobleemide ja nende lahendamise võimaluste kohta ning väärtustab keskkonnasäästlikku transpordi kasutamist.</p>			
<p>Alateemad:</p> <p>Teenindus, teenuste liigid</p> <p>Turism</p> <p>Euroopa turismimajandus</p> <p>Eesti turismimajandus</p> <p>Transport</p> <p>Euroopa ja Eesti transport</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus:</p> <p>tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus:</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: elukutsevalik ja töövõimalused.</p> <p>Tervis ja ohutus: julgeolek reisimisel, haigused, puhta vee probleemid; reisi-</p>	<p>Ühiskonna- ja majandusõpetus: majanduse struktuur, hõive; riik ja avalikud teenused, elatustase, riik ja avalikud teenused.</p> <p>Ajalugu: poliitilise kaardi ja majandussidemete kujunemine, usundid; vanad kultuuripiirkonnad ja</p>

	<p>austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära</p> <p>Enesemääratluspädevus: käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme</p> <p>Õpipädevus: analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi</p> <p>Suhtluspädevus: lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus: suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades</p> <p>Digipädevus: järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus</p>	<p>kindlustuse vajalikkus; julgeolek liikluses, kindlustus.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: ühistranspordi kasutamine, kütusesäästlikud liiklusvahendid.</p> <p>Kultuuriline identiteet: rahvaste traditsioonid, käitumistavad.</p> <p>Teabekeskkond: info otsimine ja kasutamine kirjelduste koostamisel.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: andmeportaalid</p>	<p>–objektid; ajaloosündmused ja ühiskondlikud muutused, ajaloolised objektid.</p> <p>Kirjandus, muusika- ja kunstiõpetus: kultuuriloolised objektid.</p> <p>Bioloogia: elupaigad, keskkonnaprobleemid.</p> <p>Keemia: kütused, õhu koostis, heitgaasid.</p> <p>Matemaatika: ühikud, reisijakilomeeter, tonn-kilomeeter, vahemaad.</p> <p>Keeleõpetus: sõnavara, kirjeldamine, analüüs</p>
--	---	--	---

